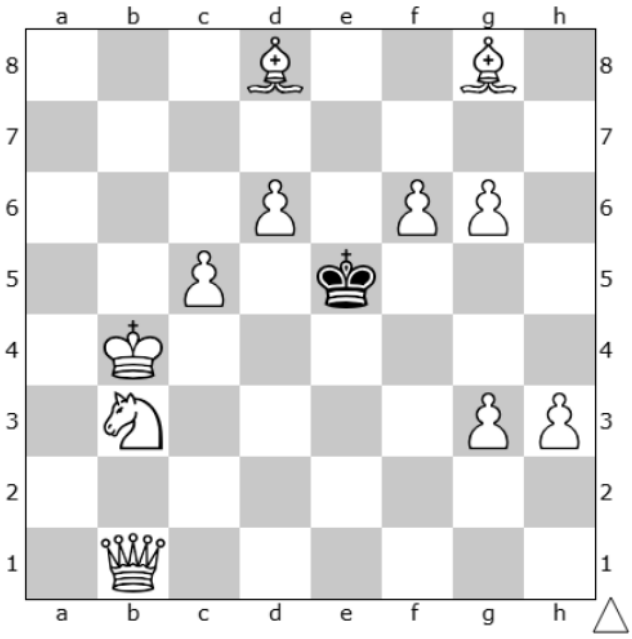
Newsletter No36 08.11.2026

Επιτροπή Καλλιτεχνικού Σκακιού

#2 (11+1)

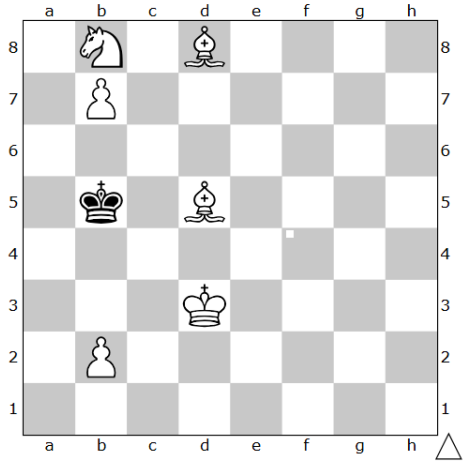
Παίζουν πρώτα τα **λευκά.** Κάνουν **ματ στην 2η τους κίνηση**, όσο καλά και αν αμυνθούν τα μαύρα.
Προσοχή: Υπάρχουν **άλλα 7 προβλήματα**, με διαφορετική λύση το καθένα, που προκύπτουν **αν στη θέση του διαγράμματος ο λευκός ♔ τοποθετηθεί σε διαφορετικό τετράγωνο!** Οκτάδυμα λοιπόν:
α) Όπως βλέπετε το **διάγραμμα**, *β)* Ο λευκός ♔ στο **b5** (αντί για το b4),
γ) Λευκός ♔ στο **b7**, *δ)* Λευκός ♔ στο **c8**, *ε)* Λευκός ♔ στο **e2**,
ζ) Λευκός ♔ στο **f2**, *η)* Λευκός ♔ στο **h4**, *ϑ)* Λευκός ♔ στο **h7**.

Θα παρατηρήσατε ότι σε όλες τις περιπτώσεις ο μαύρος ♔ είναι σε θέση πατ. Στο «κλειδί» θα πρέπει να του αφήσουμε μια διαφυγή, την κατάλληλη σε κάθε περίπτωση...

[Βαθμός δυσκολίας 2/5]

Η παρένθεση κάτω δεξιά από το διάγραμμα γράφει απλώς τον αριθμό των κομματιών: 11 λευκά και 1 μαύρο.

ΛΥΣΗ του προηγούμενου προβλήματος (NL Nº35)

#3

Τα **λευκά** κάνουν **ματ** στην **3η κίνησή** τους,
όσο καλά και αν αμυνθούν τα μαύρα.

Το κλειδί **1.♘a6!** είναι κίνηση αναμονής.
Αν ο μαύρος αποδεχθεί τη θυσία του ίππου (**1...♔xa6**) ακολουθεί **2.b8=♖! ♔a7 3.♖a8#**. Όχι βέβαια 2.b8=♕? πατ.
Αν πάλι **1...♔a4** τα μαύρα έχουν έτοιμη άλλη υποπροαγωγή:
2.b8=♘! ♔b5 3.♗c6# (και πάλι η προαγωγή σε βασίλισσα θα σήμαινε άμεσο πατ).

Leonid KUBBEL, Bohemia 1910.

Στο επόμενο link μπορείτε να βρείτε σε μορφή pdf
όλα τα Newsletters της Επιτροπής Καλλιτεχνικού Σκακιού:

https://drive.google.com/drive/folders/1G4uplB4ErSnncWTG7R4u6reSJwcv8kEO?usp=sharing

Πλησιάζει η ώρα της Fujairah!

Κοντεύει η ώρα του τελικού του πρώτου **Grand Prix** που οργάνωσαν η WFCC και οι Άραβες του σκακιστικού κέντρου της Fujairah (HAE), οι οποίοι και χρηματοδότησαν, γενναιόδωρα ομολογουμένως, το όλο project. Το τριήμερο 27-30 Νοεμβρίου λοιπόν στο λιμάνι αυτό του Περσικού κόλπου θα συναντηθούν οι 20 εκλεκτοί λύτες που προκρίθηκαν από τα ισχυρά τουρνουά που προηγήθηκαν (2 Παγκόσμια και 2 Πανευρωπαϊκά συγκεκριμένα). Ανάμεσά τους και το δικό μας αστέρι στην λύση, ο **Νίκος Σιδηρόπουλος**. Ας δούμε καταρχήν τους 12 που προκρίθηκαν βάσει αποτελεσμάτων και απόδοσης, αλλά και τους 6 που ακολούθησαν όχι όμως με βαθμολογικά κριτήρια αλλά επειδή προέρχονται από 6 χώρες που δεν εκπροσωπούνται στην 12άδα (στην παρένθεση η χώρα και οι βαθμοί κατάταξης):

12 πρώτοι	6 από άλλες χώρες
1) **Piotr Murdzia** (POL, 87)	13) **David Hodge** (GBR, 18)
2) **Danila Pavlov** (FIDE, 87)	14) **Ilija Serafimovic** (SRB, 17)
3) **Kacper Piorun** (POL, 72)	15) **Oleksiy Solovchuk** (UKR, 14)
4) **Arno Zude** (GER, 72)	16) **Ofer Comay** (ISR, 4)
5) **Ural Khasanov** (FIDE, 67)	17) **Jorma Paavilainen** (FIN, 2)
6) **Eddy van Beers** (BEL, 60)	18) **Joost Michielsen** (NED, 1)
7) **Martynas Limontas** (LTU, 58)	
8) **Mihnea Kostachi** (ROU, 54)	
9) **Bilguun Sumiya** (MGL, 50)	
10) **Maksim Kharitonov** (FIDE, 35)	
11) **Nikos Sidiropoulos** (GRE, 33)	
12) **Tomas Peitl** (SVK, 29)	

Αυτό το σύστημα βέβαια ευνοεί την «διασπορά», για να μην μονοπωλούνται τα έπαθλα από τις ισχυρές λυτικά χώρες, αλλά από την άλλη ίσως και να αδικεί αυτούς που για λίγο δεν μπήκαν στην 12άδα. Και ο πρώτος που την πληρώνει είναι ένας άλλος Έλληνας, ο Σταμάτης Κούρκουλος-Αρδίτης! Ο GM μας (και πλέον FM λύσης) συγκέντρωσε από τα δύο τελευταία Πανευρωπαϊκά 24 πόντους και έμεινε 13ος, πρώτος επιλαχών… Το θέμα είναι ότι δεν μπορεί παρά να αντικαταστήσει παίκτη από την ίδια χώρα, αλλά αυτός είναι ο Σιδηρόπουλος που θα συμμετέχει, οπότε τζίφος. Ακόμα κι αν κάποιος από τις άλλες χώρες αποσυρθεί (πράγμα που, όπως μαθαίνουμε, ίσως συμβεί με τον Άγγλο Hodge), θα κληθεί να τον αναπληρώσει ο επόμενος από την χώρα του -αν και δεν ξέρουμε με ποια λογική αν δεν έχει συγκεντρώσει βαθμούς. Ίσως να αποφασίζει σχετικά η Επιτροπή Καλλιτεχνικού κάθε χώρας, όπου υπάρχει. Για να κλείσουμε τις συμμετοχές, θα έχουμε ακόμα δύο λύτες που θα προστεθούν στους 18, δύο wild cards, μία που θα δοθεί από την FIDE (άγνωστο ακόμα αν θα είναι σε λύτη ή θα στείλουν κάποιον από το OTB - ελπίζουμε τον Κάρλσεν ☺) και μία από τους διοργανωτές (υποψιαζόμαστε ότι θα πάει σε κάποιον ντόπιο, κάποιος θα πρέπει να βγει τελευταίος -τι να κάνουμε ☺).

Οι 20 λύτες φιλοξενούνται και τρέφονται δωρεάν από τους διοργανωτές. Διεκδικούν μάλιστα χρηματικά έπαθλα πρωτόγνωρα για το καλλιτεχνικό σκάκι: ο νικητής θα πάρει 3.800 ευρώ, ο 2ος 2.900, ο τρίτος 2.400 κ.ό.κ. μέχρι που και αυτοί στις τελευταίες θέσεις θα πάρουν από 750 ευρώ. Επιπλέον υπάρχουν βραβεία για τους συνθέτες των οποίων προβλήματα (original εννοείται) θα επιλεχθούν για τον διαγωνισμό. Το βραβευμένο πρόβλημα κάθε γύρου (κάτι για το οποίο ψηφίζουν οι ίδιοι οι λύτες!) θα λάβει 500 ευρώ. Το σύστημα διεξαγωγής θα είναι το κλασικό των WCSC (6 γύροι, από τρία προβλήματα,

μοιρασμένοι σε 2 μέρες). Οι αγώνες λύσης θα διεξαχθούν στο νέο πολυτελές σκακιστικό μέγαρο (φωτογραφίες) που κατασκευάστηκε στην έρημο της Fujairah και που έχει σαν είσοδο το ψηλότερο κομμάτι σκακιού του κόσμου: μια μαύρη βασίλισσα 16 μέτρα ύψος! Σόου θα κάνουν οι Άραβες για να το επιδείξουν, υποψιαζόμαστε. Ας είναι.

Περιττό βέβαια να τονίσουμε ότι θα πρόκειται για το ισχυρότερο τουρνουά λύσης όλων των εποχών (σε μέσο όρο έλο), αφού σε αυτό συμμετέχουν 19 από τους λύτες του top-30. Ελπίζουμε ο Νίκος (No7 του διαγωνισμού σε rating) να είναι ανάμεσα στους πρώτους, όχι μόνο για την διάκριση αλλά και για την πολυπόθητη 3η νόρμα του GM!
Να σημειώσουμε εδώ ότι μια βδομάδα πριν τον τελικό του GP υπάρχει το Πρωτάθλημα Ελβετίας, πολύ ισχυρό τα τελευταία χρόνια, αφού το επισκέπτονται Γερμανοί, Λιθουανοί και άλλοι λύτες, αλλά και ο Pavlov. Φυσικά ανήκει στο σκέλος του World Cup. Σε αυτό φέτος θα συμμετέχουν δύο Έλληνες, ο Νίκος Σιδηρόπουλος, για λόγους προπόνησης και ζεστάματος πριν το κύριο πιάτο και ο Αλέξανδρος Δημητριάδης που έτσι κι αλλιώς ζει μόνιμα στην Ελβετία. Καλή επιτυχία κι εκεί παιδιά!

Save the dates!

Βέβαια, εκτός από τους μετρ, υπάρχουμε κι εμείς οι… μέτριοι. Για όλους λοιπόν εμάς, τους κοινούς λύτες, υπάρχουν δύο σημαντικοί αγώνες στο προσεχές καλεντάρι. Κρατήστε τις ημερομηνίες, μην ακούσουμε «δεν ήξερα, το ξέχασα» και τα συναφή… Ο πρώτος είναι τον Δεκέμβρη και δεν είναι άλλος από το λαοφιλές **Κύπελλο Ελλάδας**. Φέτος θα έχουμε την **11η** διοργάνωση. Όποιος ενδιαφέρεται για την ιστορία του, την έχουμε γράψει στο NL#13. Θα πραγματοποιηθεί την **Κυριακή 13 Δεκεμβρίου.** Η αρχική προκήρυξη έχει βγει ήδη, δείτε την εδώ:
https://kallitexniko-skaki.blogspot.com/2026/11/11.html

Ο άλλος σημαντικός διαγωνισμός είναι το **ISC**, στον οποίο επίσης θα επανέλθουμε. Έχει οριστεί όμως η ημερομηνία του: **Κυριακή 24 Γενάρη 2027.** Θυμίζουμε ότι στο ISC υπάρχουν 3 κατηγορίες δυσκολίας, το όπεν όπου συναγωνίζεστε τους καλύτερους του κόσμου, η 2η κατηγορία (μέχρι 2000 έλο) και η τρίτη για παιδιά μέχρι και 13 ετών. Η προκήρυξη:
file:///C:/Users/admin/Downloads/ISC-2027-Announcement.pdf

6ος ιστορικός διαγωνισμός λύσης

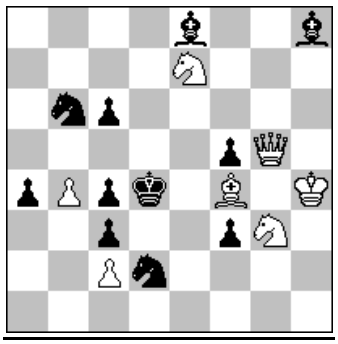
Φτάσαμε αισίως στον 6ο Ιστορικό Διαγωνισμό Λύσης. Και θα είναι ένας χορταστικός διαγωνισμός! Για πρώτη φορά 18 προβλήματα σας περιμένουν, 3 από κάθε κατηγορία. Το σύστημα λύσης είναι παρόμοιο με αυτό που χρησιμοποιείται σήμερα στους σημαντικότερους διεθνείς διαγωνισμούς (πχ WCSC, ECSC κτλ). Αυτό σημαίνει ότι θα λύσετε σε 6 γύρους. Κάθε γύρος θα έχει 3 προβλήματα του ίδιου είδους, κατά σειρά: **#2, #3, σπουδές, h#, πολυκίνητα, s#.**

Οι αντίστοιχοι χρόνοι που θα δώσετε στον εαυτό σας (αυστηρά!) θα είναι **20'** για τα **δυάρια**, **60'** για τα **τριάρια**, **100'** για τις **σπουδές**, **50'** για τα **βοηθητικά**, **80'** για τα **πολυκίνητα** και τέλος **50'** για τα **αντίστροφα**. Φυσικά καλό θα ήταν να μην τα λύσετε όλα σε μία μέρα (6 ώρες είναι αβάσταχτο φορτίο). Στους διεθνείς αγώνες αυτού του τύπου τα προβλήματα χωρίζονται σε δύο αγωνιστικές μέρες, οι τρεις πρώτες κατηγορίες την α' μέρα και οι υπόλοιπες την β' μέρα. Γι' αυτό και είναι έτσι μοιρασμένοι οι χρόνοι.

Προσοχή, κανένα τους δεν είναι απλό, όλα θέλουν προσπάθεια. Εκμεταλλευτείτε τον χρόνο σας, μην κολλήσετε σε ένα, προσπαθήστε να τα εξετάσετε όλα. Και ένα μικρό spoiler: εκείνα τα χρόνια η βαθμολόγηση δεν ήταν ξεκάθαρη όπως σήμερα, ίσως δίνονται βαθμοί και σε επιμέρους βαριάντες, γι' αυτό γράψτε όσο περισσότερα μπορείτε, ειδικά στις σπουδές.

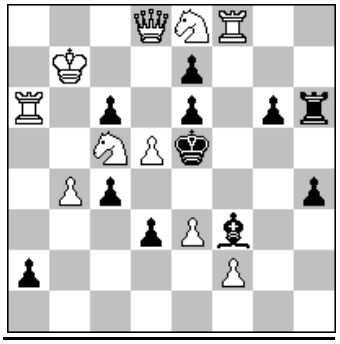
Στο επόμενο NL θα δούμε τις λύσεις, τους νικητές και θα συγκριθείτε και με το δικό μας τιμ. Και ασφαλώς θα δείτε γιατί ήταν ιστορικός ο διαγωνισμός μας. Η φωτογραφία είναι AI, μην την κοιτάτε για να πάρετε ιδέες ☺. Τα προβλήματα:

1.

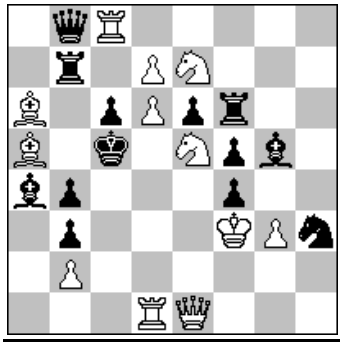
#2 (7+11)

2.

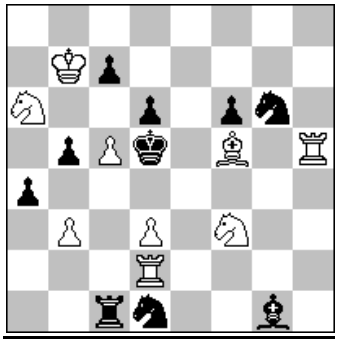
#2 (10+11)

3.

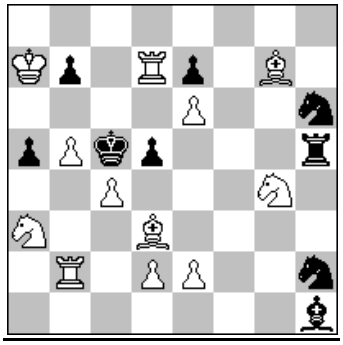
#2 (12+13)

4.

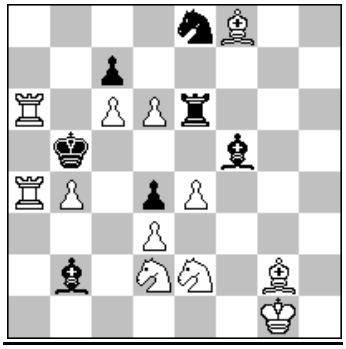
#3 (9+10)

5.

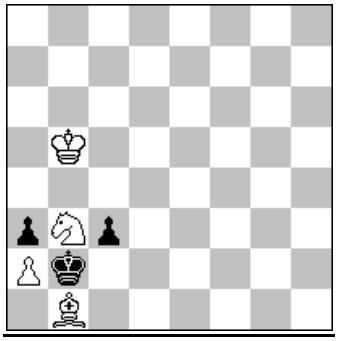
#3 (12+9)

6.

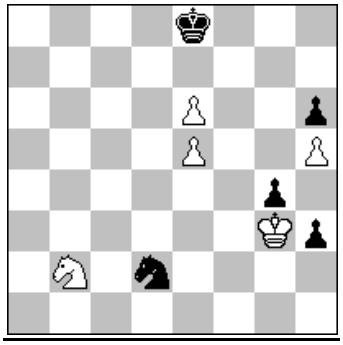
#3 (12+7)

7.

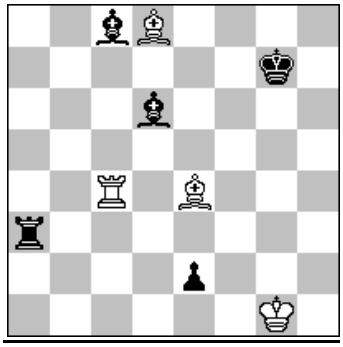
Win (4+3)

8.

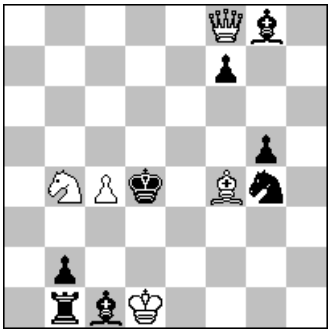
Draw (5+5)

9.

Draw (4+5)

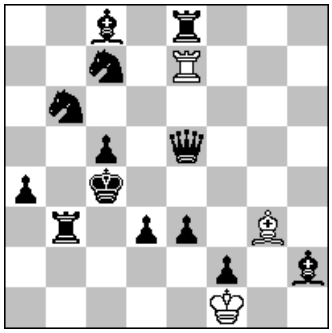
10.

h#2 (5+8)

b)♔d4->e4

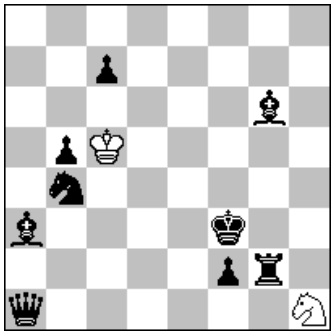
11.

h#3 (3+13)

b) ♘c7->d7

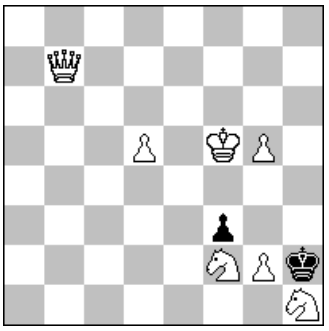
12.

h#5 (2+9)

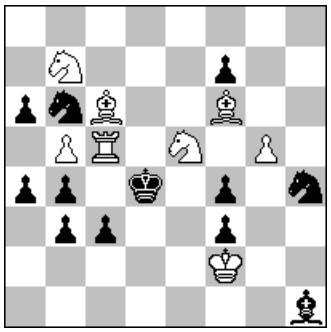
b)♕a1->d7

13.

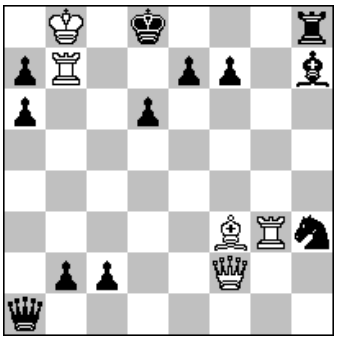
#4 (7+2)

14.

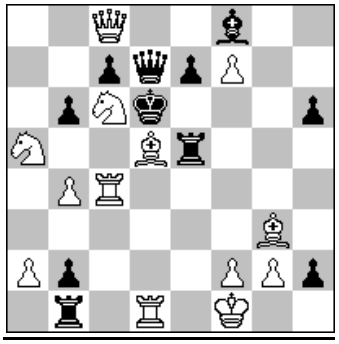
#5 (8+12)

15.

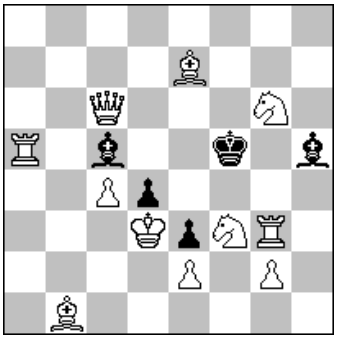
#6 (5+12)

16.

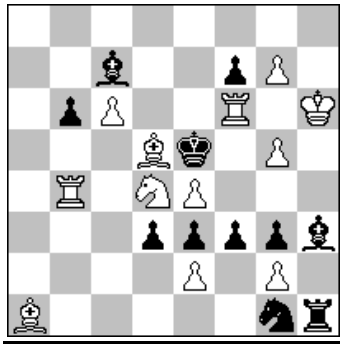
s#2 (13+11)

17.

s#3 (11+5)

18.

s#5 (12+11)

Πορτρέτα Ελλήνων συνθετών-16
Ιωάννης Χατζηαργύρης

Τον **Ιωάννη Χατζηαργύρη** οι περισσότεροι προβληματιστές τον αγνοούσαν μέχρι πρότινος. Ακόμα και έμπειροι συνθέτες δεν γνώριζαν την παρουσία του στα δρώμενα του καλλιτεχνικού σκακιού. Εν μέρει αυτό οφείλεται στην χρονική απόσταση, μιας και ο Χ/ρης υπήρξε δραστήριος συνθετικά κυρίως πριν τον 2ο Παγκόσμιο Πόλεμο. Δευτερευόντως γιατί η παραγωγή του δεν ήταν ούτε τόσο μεγάλη, ούτε και τόσο σπουδαία ώστε να θεωρείται σημαντικός συνθέτης, τουλάχιστον σε σύγκριση με αυτούς που ακολούθησαν από το ’50 και μετά. Όμως τα φαινόμενα απατούν. Στην εποχή του ο Χ/ρης ξεχωρίζει σαν την μύγα μες στο γάλα και γράφονταν για το πρόσωπό του αρκετές επαινετικές γραμμές. Στο Newsletter#24 είχαμε κάνει μια πρώτη αναφορά σε αυτόν, η οποία ομολογουμένως δεν ήταν καθόλου κολακευτική. Κι αυτό γιατί παρουσιάζαμε μια λαθροχειρία του εν λόγω σκακιστή, όπως θα θυμούνται όσοι μας διαβάζουν τακτικά. Η έρευνά μας ωστόσο πήγε σε μεγαλύτερο βάθος. Είμαστε πλέον σε θέση, για πρώτη φορά, να φτιάξουμε ένα -έστω και αδρό- πορτρέτο αυτού του πρώιμου συνθέτη. Ένα πορτρέτο που δεν θα τον αφήσει τυλιγμένο στην χλεύη του… σουφρώματος, αλλά θα του αποδώσει και τα εύσημα για όσα είχε πετύχει. Ας τον γνωρίσουμε καλύτερα λοιπόν.

Είπαμε νωρίτερα ότι η έρευνα μας έφτασε σε βάθος και είναι αλήθεια. Παρ’ όλα αυτά όμως δεν κατορθώσαμε να βρούμε ούτε το πότε γεννήθηκε, ούτε το πότε ακριβώς πέθανε ο συνθέτης! Αυτά που

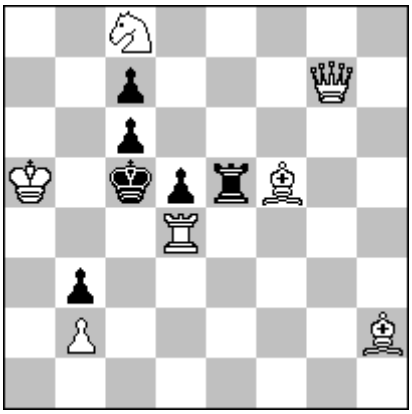
γνωρίζουμε είναι τα όσα ο ίδιος αναφέρει ή αφήνει να εννοηθούν στις εφημερίδες που αρθρογραφεί καθώς και τα όσα αναφέρουν οι συγκαιρινοί του σκακιστές για εκείνον.

Το επώνυμο καταρχήν παραπέμπει σε καταγωγή από την Στερεά Ελλάδα ή την Θεσσαλία. Υπήρχαν και οικογένειες της διασποράς στην Αλεξάνδρεια με αυτό το όνομα. Το σίγουρο είναι ότι συναντάμε τον Ιωάννη σπουδαστή στην Ελβετία την δεκαετία του 1920. Αυτό μας επιτρέπει να τοποθετήσουμε με ασφάλεια την γέννησή του γύρω στο 1900, λίγο πριν ή λίγο μετά. Μας επιτρέπει επίσης να υποθέσουμε ότι καταγόταν από εύπορη αστική οικογένεια που είχε τον τρόπο να σπουδάσει εκείνα τα χρόνια ένα παιδί στο εξωτερικό- και δη ξοδεύοντας ελβετικά φράγκα. Έτσι ο Ιωάννης σπουδάζει στην Βασιλεία και ίσως και στην Ζυρίχη, ενώ διατηρεί επαφές και με κύκλους του Παρισιού, όπως θα φανεί στην πορεία. Πιθανότατα οι κύριες σπουδές του ήταν στο Πολυτεχνείο της Βασιλείας, μιας και αναφέρεται πολλάκις στα μαθηματικά, δείχνοντας ικανές γνώσεις του αντικειμένου.

Όταν το 1951 πεθαίνει ο Ελβετός μαθηματικός και μαιτρ του σκακιού Erwin Voellmy, ο Χ/ρης κάνει ειδικές αναφορές σε αυτόν στον εγχώριο τύπο και τον εμφανίζει ως «δάσκαλό του». Ο Voellmy ήταν καθηγητής μαθηματικών και μάλιστα είχε γράψει και βιβλία πάνω στους λογαρίθμους. Ήταν επιπλέον διακεκριμένος σκακιστής που είχε κερδίσει 3 φορές το πρωτάθλημα της Ελβετίας και είχε εκπροσωπήσει την χώρα του σε τρεις από τις προπολεμικές Ολυμπιάδες. Ήταν τέλος και ο ίδιος συνθέτης και είχε για 40 χρόνια την επιμέλεια της σκακιστικής στήλης στην εφημερίδα Basler Nachrichten, όπου βρίσκουμε κάμποσα δημοσιευμένα προβλήματα του Χ/ρη. Άρα το τέλος της δεκαετίας του ’20 και η αρχή αυτής του ‘30 είναι η εποχή που ο Έλληνας μυείται στο καλλιτεχνικό σκάκι και παρουσιάζει τις πρώτες του συνθέσεις. Το στιλ του είναι πιο κοντά σε αυτό του 19^{ου} αιώνα, και αρέσκεται σε blocus (zugzwang) προβλήματα, ωστόσο εμπλουτισμένα με στοιχεία της γερμανικής σχολής:

Ioannis Hadjiargiris

L' Illustre, 1936

#2

1.♘d6! zz

1…♔xd6 2.♕f8#, 1…cxd6 2.♕a7#, 1…♔xd4 2.♗g1#, 1…♖~ 2.♘b7#

Δύο ωραία pin-mates σε αρκετά οικονομική θέση.

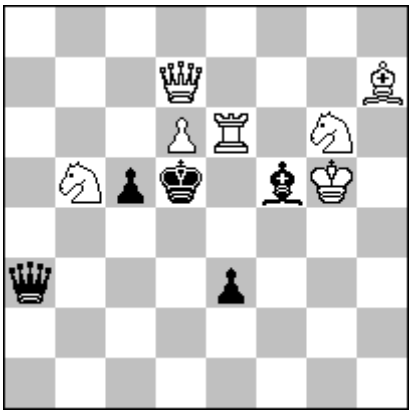
Ο Χατζηαργύρης επιστρέφει στην Ελλάδα, στην Αθήνα, το 1931-32. Θα εργαστεί αρχικά ως δάσκαλος (ιδιαίτερα μαθήματα), σύντομα όμως ως δημοσιογράφος, αλλά όχι με την τυπική έννοια. Η δουλειά που αναλαμβάνει είναι στην εφημερίδα «Πρωία» των αδερφών Πεσμαζόγλου, που στεγαζόταν στην ομώνυμη αθηναϊκή στοά (αρχική φωτογραφία). Εκεί θα γράφει δύο φορές την εβδομάδα την σκακιστική στήλη, αλλά και την στήλη του μπριτζ -για το οποίο πρέπει να υποθέσουμε ότι υπήρξε από τους πρώτους διδάξαντες στην χώρα μας. Αυτό ξεκίνησε ουσιαστικά τον Ιούλιο του 1935. **Είναι ιστορικά η πρώτη φορά που το σκάκι αποκτά μόνιμη στήλη στον ελληνικό Τύπο!** Αργότερα ο Χ/ρης θα γράψει και στην «Εστία» ή την «Ακρόπολη», αλλά για λίγο. Η στήλη στην «Πρωία» ήταν αυτή που τον έκανε γνωστό σε όλο το τότε σκακιστικό κοινό.

Φυσικά η στήλη είναι μικρή, λιγοστές ειδήσεις, ένα διάγραμμα προβλήματος προς λύση, πού και πού καμιά παρτίδα. Εκεί αναδημοσιεύει και δικά του προβλήματα από την εποχή της Ελβετίας ή και κάποια original ενίοτε. Όποτε βρίσκει χώρο και ευκαιρία μιλάει για το καλλιτεχνικό σκάκι, για την αξία των προβλημάτων, για την τέχνη και την αισθητική που κρύβουν, για την έκπληξη που επιφυλάσσουν τα απρόσμενα κλειδιά κτλ. Γίνεται έτσι ουσιαστικά ο πρώτος πρεσβευτής του καλλιτεχνικού στην χώρα μας, κάτι που δεν του έχει αναγνωριστεί έως τώρα. Μέσα από την στήλη αυτή εμφανίζονται τα πρώτα δειλά προβλήματα σημαντικών Ελλήνων συνθετών, με πρώτον και καλύτερο τον Βασίλη Λύρη και λίγο αργότερα τον Δημήτρη Καπράλο. Το γεγονός ότι ο ίδιος ο Χατζηαργύρης είχε δημοσιεύσει προβλήματα σε έντυπα του

εξωτερικού τον ανεβάζει στα μάτια της εγχώριας σκακιστικής κοινότητας, κάποια στιγμή μάλιστα τον ονομάζουν *«γνωστό συνθέτη πνευματικών ασκήσεων και μινιατουρίστα* (sic!) *διεθνούς φήμης»!* Υπερβολή φυσικά, την οποία όμως τροφοδοτούσαν κάποιες σποραδικές διακρίσεις:

Ioannis Hadjiargiris

1st HM, Hannover Probl.Turnier, 1933

#2

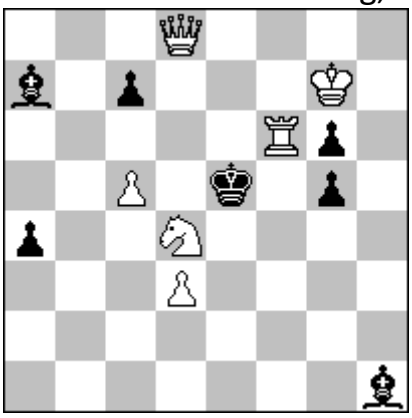
1.♖e4! (>2.♕b7#). Ενδιαφέρον θυσιαστικό κλειδί. 1…♕a6/a7/a8 2.♘c3#, 1…♔xe4 2.♕xf5#, 1…♗xe4 2.♗g8#, 1…♗xd7 2.♘e7#, 1…c4 2.♖e5#.

Ο Χ/ρης, παθιασμένος καθώς ήταν, συμμετέχει και στα αγωνιστικά δρώμενα του ελληνικού σκακιού, την εποχή που αυτά ήταν στην βρεφική τους ηλικία. Δεν συγκαταλέγεται στους κορυφαίους Έλληνες παίκτες της εποχής, αλλά τους συναντά όλους στα σκακιστικά στέκια (πχ στα διάσημα τότε καφενεία «Νέον» ή «Συνάντησις»). Λαμβάνει μέρος στα δύο πρώτα ανεπίσημα μεν, αλλά ιστορικά πρωταθλήματα, εκείνα του 1934 και 1935. Αγωνίζεται βέβαια στην Β' κατηγορία, όχι στην Α' όπου συμμετείχαν οι ισχυροί Φρυγανάς, Ιατρίδης, Κουτίλιν, Παπαντωνίου κ.ά. Μάλιστα το 1935 στην κατηγορία του βγαίνει 2ος πίσω από τον Λ. Συμεωνίδη. Αυτό τον κατέτασσε αυτοδικαίως μέσα στους 10-15 καλύτερους σκακιστές εκείνης της ρομαντικής περιόδου, για να έχουμε ένα μέτρο σύγκρισης.

Η κύρια αγάπη του όμως παραμένει το καλλιτεχνικό σκάκι. Διατηρεί επαφές μέσω αλληλογραφίας με συνθέτες του εξωτερικού, όπως τον Τσέχο Emil Palkoska που αποκαλεί «φίλο του», τον Voellmy που αναφέραμε ήδη, αλλά και τον ελληνικής καταγωγής Nikolas Rossolimo που εκείνη την εποχή ζούσε στο Παρίσι. Ο τελευταίος μάλιστα στέλνει στην «Πρωία» αποκλειστικές αναλύσεις του για τις παρτίδες του τότε ματς Αλιέχιν-Όιβε, για τον παγκόσμιο τίτλο! Σε διάρκεια πέντε χρόνων

εκατοντάδες προβλήματα έφτασαν μέσα από την εφημερίδα στα χέρια των Ελλήνων σκακιστών. Κι αυτό ήταν από μόνο του επίτευγμα.

Ioannis Hadjiargiris
Schweizer Illustrieste Zeitung, 1932

#3

1.♔h6! (>**2.♖e6+** ♔f4 3.♕xg5#). **1…♗d5 2.♖f4!** (>3.♕f6#) 2…♔xf4 3.♕xg5#, 2…gxf4 3.♕h8#, 2…♗d5~ 3.♕xg5#, 2…♗e6/e4 3.♖(x)e4#.
Ενδιαφέρον και απρόσμενο κλειδί, θυσιαστικό παιχνίδι, μπλοκάρισμα, ματ από την γωνία. Η τεχνική του δεν ήταν καθόλου αμελητέα.
Ο πόλεμος του 1940 φυσικά γκρέμισε τα πάντα. Οι εφημερίδες έκλεισαν, το σκάκι εξαφανίστηκε, κάποιοι σκακιστές πέθαναν στο μέτωπο ή από την πείνα… Τα μεταπολεμικά χρόνια όμως σήμαναν μια νέα έναρξη στο ελληνικό σκάκι. Η σπορά είχε πιάσει τόπο. Εμφανίστηκε το πρώτο αμιγώς σκακιστικό περιοδικό (και το ακολούθησαν κι άλλα), οι στήλες του σκακιού επεκτάθηκαν σε πολλές εφημερίδες και περιοδικά, νέοι σκακιστές αλλά και νέοι συνθέτες εμφανίστηκαν. Και ο Γιάννης Χατζηαργύρης; Επιβίωσε και ορθοπόδησε. Για ένα φεγγάρι τον συναντάμε στην εφημερίδα «Έθνος», αλλά σύντομα θα αναλάβει την σκακιστική στήλη της «Καθημερινής», που διοικούσε η οικογένεια Βλάχου. Εκεί θα σπάσει άλλο ένα ρεκόρ, αφού θα αποδειχθεί **η μακροβιότερη σκακιστική στήλη στην ιστορία του ελληνικού τύπου!** Ξεκίνησε το 1946 και σταμάτησε βίαια το 1967, όταν η Χούντα έκλεισε

ΣΚΟΠΕΥΤΗΣ

Προβλήματα ζατρικίου

(Ὑπὸ Ι. Α. Χατζηαργύρη)

Μαῦρα

α β γ δ ε ζ η θ

Λευκά

Λευκά: Ρη5, Βδ7, Πε6, Ιδ5, η6, Αθ7, Σδ6, =7. Μαῦρα: Ρδ5, Βα3, Αζ5, Σγ5, ε3,=5.

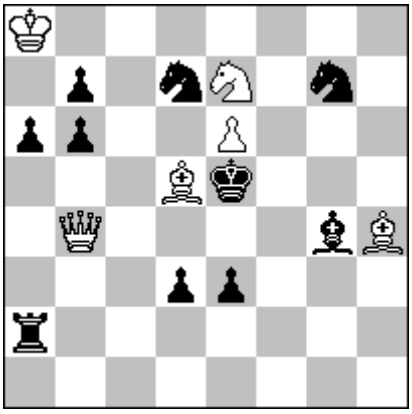
Τὰ λευκὰ παίζουν καὶ κάμνουν μάτ εἰς 2 κινήσεις.

Ἡ Β' ὑπαίθριος συναυλία

όλες τις εφημερίδες του δημοκρατικού τόξου. Στις αρχές της δεκαετίας του ’50 γράφει παράλληλα και ένα δισέλιδο (!) στο περιοδικό ποικίλης ύλης «Εκλογή», πάλι ιδιοκτησίας Ελένης Βλάχου. Σε αυτά τα έντυπα εντοπίσαμε και αρκετά προβλήματα ησσόνων Ελλήνων συνθετών που δεν θα βρίσκαμε πουθενά αλλού, αφού δεν είναι περασμένα στις βάσεις. Θα τα παρουσιάσουμε εν καιρώ. Φυσικά, ο Χατζηαργύρης δεν παύει να βλογάει τα γένια του (μιας και είχε και τα γένια και τα χτένια!) και να δημοσιεύει έστω και αραιά και δικά του προβλήματα. Να εδώ ένα τριάρι από τα πιο παλιά του, αλλά ίσως το καλύτερό του πρόβλημα:

I.Hadjiargiris

2nd Prize, L’Illustre,1929

#3

1.♕c4! (>2.♘g6+ ♔d6/f5 3.♗e7/♗e4#) **1…♘f8 2.♕c7+** ♔d4 ♗f6#, **1…♗f3/f5 2.♗g3+** ♔f6 3.♕h4#, **1…♔d6 2.♘c8+** ♔e5 3.♕e4#, **1…♘f5 2.♕f4+!** ♔xf4 3.♘g6#, **1…♘c5 2.♕d4+!** ♔xd4/♔d6 3.♗f6/♕f4#.

Ωραιότατες βαριάντες, με δύο θυσίες ντάμας, μπλοκαρίσματα και ανοίγματα γραμμών, αποζημιώνουν για το πεζό κλειδί.

Ο συνθέτης μας αυτήν την περίοδο της βαθμιαίας ανόδου του ελληνικού σκακιού αρχίζει να δείχνει ένα κάπως διαφορετικό πρόσωπο. Αφήνει στην άκρη το τυπικό και ολιγόλογο στιλ και περνάει στην αντεπίθεση. Πολλές φορές θα εκδηλώσει τον άκρατο ενθουσιασμό του σε ελληνικές επιτυχίες στην παρτίδα ή την σύνθεση. Ακόμα περισσότερες φορές θα ασκήσει στην εκάστοτε διοίκηση της ΕΣΟ σκληρή κριτική, ειδικά στα θέματα που αφορούν την διεξαγωγή των πρωταθλημάτων και την σύσταση της Εθνικής Ομάδας για τις Ολυμπιάδες. Φαίνεται ότι η στήλη του ήταν αρκετά επιδραστική, καθώς οι παράγοντες της Ομοσπονδίας ενίοτε αναγκάζονται να απολογηθούν με δημόσιες επιστολές. Αλλά και σε ατομικό επίπεδο δεν διστάζει να κουνάει το δάχτυλο και να απαντάει ενοχλημένος και με αυστηρότητα σε ορισμένους σκακιστές που του

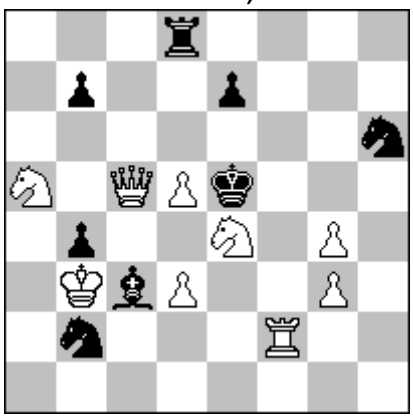
κάνουν βελτιωτικές παρατηρήσεις, ακόμα κι αν αυτοί ήταν της εμβέλειας του Τριαντάφυλλου Σιαπέρα ☺. Ο πιο έγκριτος ιστορικός μας για εκείνα τα χρόνια, ο Κώστας Χατζιώτης (με τον οποίο παρά την προσπάθειά μας, λόγω της προχωρημένης ηλικίας του, δεν μπορέσαμε να έρθουμε σε επαφή για περισσότερες πληροφορίες), στο βιβλίο του «Το σκάκι στην Ελλάδα» γράφει για εκείνον: *«…είναι άρθρο του ακούραστου Ι. Χατζηαργύρη, του πρωτοπόρου σκακιστικού συντάκτη, που με αφάνταστη επιμονή μόχθησε επί χρόνια για την προβολή του σκακιού από τον Ελληνικό Τύπο».* Αυτή ήταν η κληρονομιά του.

Και οι λαθροχειρίες; Ναι, υπήρξαν κι αυτές, αλλά κατά την γνώμη μας δεν μπορούν να αμαυρώσουν την συνολική εικόνα και προσπάθειά του για το ελληνικό σκάκι, μια προσπάθεια που κράτησε δεκαετίες- και μάλιστα δεκαετίες πέτρινες. Με πολλή και επίμονη έρευνα μηνών σε αρχεία εφημερίδων κατορθώσαμε να διασώσουμε 32 προβλήματα (μετά την δημοσίευση του παρόντος θα τα βρείτε όλα στο σάιτ του Μανώλη, το «Καλλιτεχνικό Σκάκι»). Από αυτά τα 28 ήταν δικά του, τα ελέγξαμε λεπτομερώς στις βάσεις, τα διασταυρώσαμε, δεν έχουν anticipation. Δυστυχώς τα υπόλοιπα 4 ήταν αντιγραφές (3 ξένου συνθέτη και 1 του Δενδρινού από τον 19^{ο} αιώνα). Τότε, κανείς δεν μπορούσε να τις ελέγξει. Κρίμα, αλλά ας του δώσουμε άφεση αμαρτιών, λόγω της σκληρής του προσπάθειας να βγει το σκάκι από την αφάνεια και να αποσείσει ο σκακιστής την κηλίδα του καφενόβιου (που ήταν συνώνυμο του ταβλαδόρου και του χαρτοπαίκτη), αλλά και της θετικής του συμβολής σε οργανωτικά ζητήματα. Κυρίως όμως τον συγχωρούμε για την τεράστια και μαζική προβολή που έκανε στο καλλιτεχνικό σκάκι. Στα δικά του βήματα πάτησαν δύο άλλοι σπουδαίοι εργάτες, ο Μπίκος και ο Σιαπέρας. Αυτοί οι τρεις ήταν τα θέμελα του καλλιτεχνικού σκακιού ως προς την δημοσιογραφική κάλυψη και άρα διασπορά.

Με την έλευση της Χούντας η «Καθημερινή» θα κλείσει για χρόνια. Ο Χατζηαργύρης θα μείνει πάλι χωρίς δουλειά και σε μια ηλικία προχωρημένη. Έκτοτε τα σκακιστικά του ίχνη αγνοούνται. Μια εικασία είναι ότι πέθανε την δεκαετία του ’70 ή έστω αρχές της δεκαετίας του ’80 χωρίς να μπορέσει να ξαναγράψει για το σκάκι. Αναζητήσαμε σε ληξιαρχεία και αγγελίες θανάτων στις εφημερίδες το γεγονός, αλλά χωρίς αποτέλεσμα. Ήρθαμε σε επαφή και με την ΕΣΗΕΑ μήπως είχαν τίποτε στοιχεία για αυτόν στα αρχεία τους, κάποια ταυτότητα δημοσιογράφου ή κάποια αναφορά στα μητρώα. Τίποτε και από εκεί. Έτσι, θα είναι το

πρώτο άρθρο μας που δεν θα έχουμε φωτογραφία και ακριβή βιογραφικά του συνθέτη. Ας τον θυμόμαστε για όλα τα υπόλοιπα. Ας τον θυμόμαστε για φράσεις του όπως αυτή: *«Η αισθητική επίδρασις του καλλιτεχνικού δημιουργήματος είναι εις το ζατρίκιον αναμφισβήτητος, όσον και εις την ποίησιν, την μουσικήν και την ζωγραφικήν, εξίσου δε αιώνια είναι η αξία της».* Ας τον θυμόμαστε και για τα προβλήματά του, όπως αυτό εδώ, το καλύτερο **blocus** του:

I.Hadjiargiris
Kathimerini, 1949

#2

1.♘f6! zz **1…♖~** 2.♘d7#, **1…♖d6** 2.♕e3#, **1…♗~** 2.d4#, **1…♗d4** 2.♕e7#, **1…♘b~** 2.♘c4#, **1…♘h~** 2.♖f5#, **1…♘xg4** 2.♘xg4#, **1…b6/b5** 2.♘c6#, **1…e6** 2.d6#, **1…exf6** 2.♖e2#.

[Πηγές: εφημερίδες «Πρωία», «Καθημερινή» και «Έθνος», βιβλίο «Το σκάκι στην Ελλάδα» -Κώστας Χατζιώτης, Βιβλιοθήκη της Βουλής, Αρχείο πανεπιστημίου Βασιλείας, εφημερίδα Basler Nachrichten, Wikipedia, περιοδικό Εκλογή, προφορικά: Γεράσιμος Δάγλας, Παναγής Σκλαβούνος]

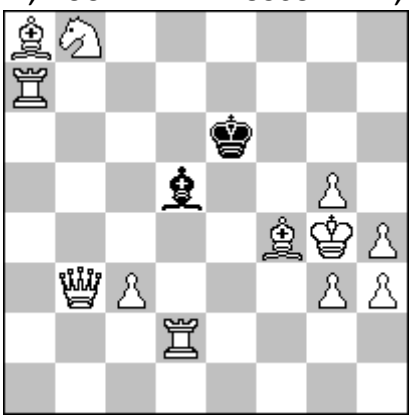
Επιτυχία Καλκαβούρα

Ο Γιάννης Καλκαβούρας είναι από τους πιο σεμνούς και αθόρυβους συνθέτες μας αλλά οι διακρίσεις του δεν είναι το ίδιο αθόρυβες, αφού η τεχνική του κινείται πάντα σε πολύ υψηλά επίπεδα. Η νέα του επιτυχία είναι μια **2η εύφημη μνεία** σε ρωσικό διαγωνισμό με τίτλο: **"100th Anniversary of the Moscow International Tournament"**. Συνειδητοποιούμε έτσι ότι πέρασαν κιόλας 100 χρόνια από το ιστορικό τουρνουά του 1925 και τον τότε θρίαμβο του Μπογκολιούμποβ, μπροστά

από Λάσκερ, Καπαμπλάνκα, Μάρσαλ και άλλους σπουδαίους σκακιστές της εποχής. Επιστρέφοντας στο σήμερα, η διάκριση του Γιάννη ήρθε στα πολυκίνητα αντίστροφα (selfmates). Ας την απολαύσουμε:

Ioannis Kalkavouras

2nd HM, 100th Ann. Moscow I.T., 2026

s#9

Υποψιαζόμαστε ένα ματ από το e2 αλλά η άμεση προσπάθεια δεν δουλεύει αμέσως: 1.♕c4? ♗xc4 2.♖e2+ ♗xe2+ 3.♗f3… Γι' αυτό:
1.♕b6+! ♗c6 2.♖e2+ ♔d5 3.♕b4! ♗b7 4.♖e7 ♗c6 5.♗b7! ♗xb7 6.♖d7+ ♔e6 7.♕c4+ ♗d5 8.♖a2! ♗xc4 9.♖e2+ ♗xe2#.
Όπως σημειώνει και ο κριτής, υπάρχουν πολλές «ήσυχες» κινήσεις, κι όχι μια εντελώς φορσέ γραμμή, κάτι που δίνει πρόσθετη αξία στο πρόβλημα.

Μιμίδια…Καλλιτεχνικά!

